

Fél tehenet sem ér az esze

Tehenet vágott a mészáros falun, de nem kelvén el a hús, legnagyobb része elromlott, mi okból bejelentette a falusi tanácsnak, hogy ő tovább nem vág.

A tanács tekintetbe vévén a dolgot, azt határozta, hogy a mészáros tartozik ugyan vágni, hanem úgy, hogy egyik héten felét vágja le a tehénnek, másik héten a másikat.

Rajta is maradt a falun: *»fél tehenet sem ér az esze!«*

Ez a mondás már megtalálható Dugonics András 1820-ban, Szegeden kiadott *Magyar példabeszédek és jeles mondások*

című gyűjteményében is. Dugonics eképp magyarázza:

Egy falusi Mészáros (kit hentesnek is mondanak) tehenét a' falu' számára levágta ugyan, de mivel a' nép kevés volt el nem adhatta, sőt meg büszködésse miatt a' kutya'knak is vetette. El menván a' Falu' bírójához, mesterségét le tette. A' Bíró elő szóllítván az esküdteket azon állapodtak meg: hogy a' mészáros ez után csak fél tehenet vágjon egy hétre, a' másik felét vágja le más héten. Ezekről mondták, hogy az egész falunak esze nem ér egy fél tehenet.

Forrás:

Magyar Földmívelő III. évfolyam 52. szám. 1900. 417.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/MagyarFoldmuvelo_1900/?query=n%C3%A9pies↦pg=416&layout=s